

REHABILITATION CENTER FOR CHILDREN AND
YOUNG ADULTS WITH INTELLECTUAL DISABILITIES
AND AUTISM SPECTRUM DISORDERS

Προάγουμε την Αναπηρία

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ GOOGLE

Ο τομέας της αναπηρίας έχει πληγεί σοβαρά από την πανδημία COVID-19. Σε διεθνές επίπεδο, πολλές χώρες μπήκαν σε περιορισμούς, επηρεάζοντας την κοινωνική και επαγγελματική ζωή των ανθρώπων. Αυτό είχε ακόμη μεγαλύτερο αντίκτυπο για τα άτομα με αναπηρία, ειδικά εκείνα με νοητικούς περιορισμούς και έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων. Για αυτούς ήταν αδύνατο να συμμετάσχουν στο νέο ψηφιακό κόσμο της εκπαίδευσης, κατάρτισης, και επικοινωνίας. Στην Ελλάδα τα άτομα με αναπηρία βίωσαν την απώλεια των τυπικά παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι φορείς δεν ήταν προετοιμασμένοι να ανταποκριθούν στην αναγκαία μετάβαση παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών (τήλε-υποστήριξης), εξάλλου τέτοιου είδους υπηρεσίες δεν αποζημιώνονται από κρατικές επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις.

Μέρος του Upraise Disability Project ήταν η ανάπτυξη ενός πιλοτικού προγράμματος με σκοπό την αύξηση της ετοιμότητας των φορέων και της ανθεκτικότητας των εξυπηρετούμενων, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, παρέχοντας πρόσβαση χωρίς αποκλεισμούς για τα άτομα με αναπηρία σε τομείς όπως είναι η εκπαίδευση, η κατάρτιση, οι θεραπευτικές και κοινωνικές υπηρεσίες, μέσω διαδικτυακής εξ αποστάσεως υποστήριξης. Την ομάδα στόχου αποτελούσαν άτομα με νοητική αναπτυξιακή αναπηρία και διαταραχή αυτιστικού φάσματος.

Στο πιλοτικό δοκιμάστηκε η εφαρμογή προγραμμάτων τήλε-υποστήριξης και τήλε-εκπαίδευσης σε δικαιούχους που δεν λάμβαναν τις δια ζώσης υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Στόχος ήταν να αξιολογηθεί η χρήση μιας προσέγγισης που επιτρέπει στους εξυπηρετούμενους να συνεχίσουν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες χρησιμοποιώντας νέες τεχνολογίες όταν υπάρχει κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Η παρούσα μελέτη εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «ΠΡΟΑΓΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ», που υλοποιήθηκε από την Ένωση «Μαζί για το Παιδί» σε συνεργασία με τα σωματεία μέλη της: Εταιρεία Προστασίας Σπαστικών/Πόρτα Ανοιχτή, Ίδρυμα Θεοτόκος, Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας/Χατζηπατέρειο με την υποστήριξη του Περιφερειακού Γραφείου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την Ευρώπη. Μία πρωτοβουλία του Ταμείου Αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση της COVID-19.

Το πιλοτικό πρόγραμμα υλοποιήθηκε με 17 δικαιούχους και τις οικογένειές τους για 15 εβδομάδες από τον Μάρτιο έως τον Ιούλιο του 2021 χρησιμοποιώντας συνδυαστικά τις πλατφόρμες Google Classroom για ασύγχρονη επικοινωνία και Google Meet για τις διαδικτυακές συναντήσεις. Για τη χρήση των παραπάνω απαιτήθηκε συνεχής εκπαίδευση και υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος τόσο για τους εξυπηρετούμενους όσο και για τους γονείς τους. Ο σχεδιασμός, το εβδομαδιαίο πρόγραμμα και οι εξατομικευμένοι στόχοι ενσωματώθηκαν στον υπάρχοντα Ψηφιακό Προνοϊακό Φάκελο. Οι εξυπηρετούμενοι συμμετείχαν σε ομαδικές και ατομικές διαδικτυακές συνεδρίες και τους δόθηκαν δραστηριότητες και εργασίες για το σπίτι ενώ οι οικογένειες συμμετείχαν και υποστηρίχθηκαν ενεργά από τις διεπιστημονικές ομάδες.

Η εκτίμηση της αποτελεσματικότητας πραγματοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίων για τη λήψη ανατροφοδότησης από τους εξυπηρετούμενους, τους γονείς και φροντιστές τους καθώς και το εμπλεκόμενο προσωπικό. Μια πρόσθετη πτυχή ήταν η χορήγηση της σύντομης έκδοσης του εργαλείου αξιολόγησης της ποιότητας ζωής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, WHOQOL-BREF, στα στάδια πριν και μετά το πιλοτικό πρόγραμμα.

Τα αποτελέσματα αποδεικνύουν ότι η τήλε-υποστήριξη και τήλε-εκπαίδευση είναι αποτελεσματικές μέθοδοι στην περίπτωση που οι παρεχόμενες υπηρεσίες δεν δύναται να πραγματοποιηθούν δια ζώσης. Αποδείχθηκε δε ότι υπάρχει ανάγκη για επί μέρους εκπαίδευση στη χρήση αυτών των νέων τεχνολογιών ενώ απαιτείται τεχνική υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια, τόσο για τους εξυπηρετούμενους όσο και για το προσωπικό και τους γονείς - φροντιστές. Υπάρχει επίσης ανάγκη για τη δημιουργία προσβάσιμου ψηφιακού υλικού για την κάλυψη των ειδικών αναγκών των ατόμων με νοητικούς περιορισμούς.

Ένα ισχυρό συμπέρασμα από όλους τους εμπλεκόμενους ήταν ότι σε καμία περίπτωση δεν αντικαθίσταται η δια ζώσης υποστήριξη με την αντίστοιχη εξ αποστάσεως. Το ερωτηματολόγιο ποιότητας ζωής παρείχε χρήσιμες πληροφορίες για τις επιπτώσεις της πανδημίας και το επίπεδο ικανοποίησης των εξυπηρετούμενων από την καθημερινή τους ζωή και την ικανοποίησή τους κατά την επιστροφή στις δια ζώσης υπηρεσίες. Η ποιότητα ζωής εμφανίζεται αρκετά χαμηλή (κάτω από 60 με μέγιστο το 100) στο ένα τρίτο των περιπτώσεων. Η βελτίωση της βαθμολογίας ποιότητας ζωής μετά

Η παρούσα μελέτη εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «ΠΡΟΑΓΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ», που υλοποιήθηκε από την Ένωση «Μαζί για το Παιδί» σε συνεργασία με τα σωματεία μέλη της: Εταιρεία Προστασίας Σπαστικών/Πόρτα Ανοιχτή, Ίδρυμα Θεοτόκος, Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας/Χατζηπατέρειο με την υποστήριξη του Περιφερειακού Γραφείου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την Ευρώπη. Μία πρωτοβουλία του Ταμείου Αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση της COVID-19.

REHABILITATION CENTER FOR CHILDREN AND
YOUNG ADULTS WITH INTELLECTUAL DISABILITIES
AND AUTISM SPECTRUM DISORDERS

το πιλοτικό σημειώθηκε περισσότερο στους τομείς της ψυχολογίας και των κοινωνικών σχέσεων, αν και αυτό δικαιολογείται εν μέρει από το γεγονός ότι οι εξυπηρετούμενοι επέστρεψαν στις δια ζώσης υπηρεσίες, όπου πλέον συναναστρέφονται με τους ομότιμούς τους.

Τα παραπάνω αποτελέσματα έχουν ενσωματωθεί στο σχεδιασμό και προγραμματισμό της προσέγγισης που θα χρησιμοποιηθεί μελλοντικά. Η εμπειρία που αποκτήθηκε δημιούργησε ανθεκτικότητα και ετοιμότητα στους εξυπηρετούμενους, στις οικογένειες και στο προσωπικό, προκειμένου να ανταποκριθούν πιο γρήγορα και αποτελεσματικά σε μελλοντικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Επίσης άνοιξε περαιτέρω το πεδίο εφαρμογής αυτής της μεθοδολογίας σε άλλους φορείς καθώς και σε outreach services για άτομα με δυσκολίες πρόσβασης, είτε λόγω άλλων καταστάσεων υγείας είτε λόγω απόστασης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες αναπηρίας. Όλα τα ευρήματα και οι πιθανές μελλοντικές εφαρμογές εξαρτώνται από την αναγνώριση των διαδικτυακών υπηρεσιών ως αποδεκτές από το ελληνικό κράτος και την προφανώς παροχή χρηματοδότησης για αυτές, διαφορετικά αυτές οι πρακτικές δεν είναι οικονομικά βιώσιμες για τους φορείς παροχής υπηρεσιών. Τέλος ένα βασικό συμπέρασμα από την πανδημία είναι ότι κανείς δεν πρέπει να αποκλείεται ενώ η πιλοτική εφαρμογή έδειξε πως οι φορείς μπορούν να προσαρμόσουν, σε έκτακτες καταστάσεις, τις παρεχόμενες υπηρεσίες στις ανάγκες των ατόμων που ζουν με αναπηρίες.

Η παρούσα μελέτη εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «ΠΡΟΑΓΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ», που υλοποιήθηκε από την Ένωση «Μαζί για το Παιδί» σε συνεργασία με τα σωματεία μέλη της: Εταιρεία Προστασίας Σπαστικών/Πόρτα Ανοιχτή, Ίδρυμα Θεοτόκος, Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας/Χατζηπατέρειο με την υποστήριξη του Περιφερειακού Γραφείου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την Ευρώπη. Μία πρωτοβουλία του Ταμείου Αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση της COVID-19.